

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Degenfeld-tér 2. szám.
Telefon 412.
Kiadóhivatali telefon: 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban Degenfeld-tér 2. és
Horovitz Zsigmond papíruzetében
Piac-utca 12. — Telefon : 330.

Avult középiskolák.

Andra moi ennepe mousa polyropon ho mala polla . . . Van, aki tovább is tudja; azonban bizonyos, hogy Homérosz eredeti bemagolásából az életben szerzett haszon ezredrészét sem térítette vissza annak a kornak, amit a görög regelő a diákok idejéből ellopott órákkal okozott.

Egy kicsit Cicero és Ovidius is ahhoz a holt fenéksúlyhoz tartoznak, amit az életre készülő ifju hajójában elraktároznak. Szó sincs róla, hogy a hajó fenékre megterhelés nem kellene. Enéikül játéka a kőszia hullámok széfélyének s az első vihar felborítja. De ha már szükségesek a tonnák az egyensúlyhoz, ne homokot, hanem hasznos árukat, a modern csereforgalom tárgyait halmozzák.

A mai iskolára joggal mondják, hogy az életre nem készít elő. Hogy a tanulás — bármilyen is a tárgya — az elmét fejleszti, csiszolja, az kétségtelen. De a hasznos dolgok még sokkal fokozottabb mértékben teszik ugyanazt. A hasznos és az életben lépten-nyomon szükséges dolgok tömege oly óriási, hogy a középiskolákban akkor is, ha mindegyikből csak az elemieket ismer-

tetik, megtelik a tanterv. A gimnáziumokban pedig még mindig nem tudnak szakítani a holt nyelvekkel. Egy kicsit kétkulacsosodnak. Félig belátják, hogy valamely élő világnyelv tanítása igazi gyakorlati értéket képvisel; de az ókort még sem merik mellőzni. Mintha bizony a klasszicizmus szelleme szenvedne javíthatatlan csorbát. Pedig a holt klasszikusok élő fordításban is klasszikusok maradnak. És aztán minden élő nyelvnek is vannak klasszikusai, akik legelőbb is felérnek a régiekkel.

Az ilyenek hangoztatása természetesen szentségtörés. De csak legyünk bátrak, törjünk meg sok szentségnek hitt balvételekét és nyomban meglátjuk, hogy nem is volt szentség.

A beiratások idejében mindig időszerű ez a kérdés. A gimnáziumok ma is tulzsufoltak s a reáliskolák kongának. Nem a szülők az okai. A szülők már rég beállták, hogy a reális tudományok: a fizika, a matematika, a geometria, a kémia adják a kenyeret a klasszikus gyönyörűség mellé, mégis kénytelenek a kisebb képesítést nyújtó középiskolát választani. Mert a gimnázium affele tolvajkulcs. Minden ajtót megnyit. A továbbképzéshez szükséges

minden speciális szakmára képesít. A reáliskolából csak szűk a választék. Már pedig honnan tudható az, hogy a tíz éves diákban később minő hajlamok és képességek fejlődnek ki. A gimnázista mehet jogásznak; pedig a politechnikumon szükségesebb az alapos reáliskolai előképzettség, mint a jogon Homér és Cicero ismerete. A római jog magyarul is római jog marad. Nincs is a gimnáziumból kikerülő ifjak között öt százalék, akik ezt a két holt nyelvet a nyelvtudás komoly értelmében ismernék. Beszélni egyse tudja. Eretté a nagy többség a pnoka utján lesz.

De azért a kultuszminisztériumban nem fujdogálnak modern fuvalmak. Gyökeres reformhoz nyulni senki sem mer. Az „Andra moi ennepe monsa polyropon ho mala polla“ megbabonázta a tanköröket. És folyik a szajkózás, a homokgyűjtés tovább és csak véletlenül keverednek értékes gyöngyök, szép ékkövek a homoktengerbe. Azokat sem érnek rá kicsiszolni. Mert szenvedne miatta a homokszedés. Amikor az ifjura aztán ráfogják, hogy érett, akkor úgy áll az élettel szemben, mint a tücsök a tél előtt. Elhegedülte a drága időt. Tudja, mi a másodéles és harmadéles hangzó,

HRABCZÉY Fest, Mos, Tisztit.

Leonard leánya.

— Irta J.-H. Rosuz. —

— A nyarat, — beszélt Jacques Desvaraines, — leon tőltöm atyámtól öröklött ősi birtokomon, ahol valóságos kis souverén hatalmával uralkodom tizenkét majorosom felett, akik persze meglopnak becsapnak, de végeredményben mégis jól ápolják a földet és derek emberek.

Négy év előtt nyáron midőn leérkezve, szokott módon végig látogattam a majorokat, szinte megdöbbenve álltam meg az öreg Leonard leánya előtt, Mint gyermek is felűnt a szépségével, de most egyenesen ámulatba ejtett. Itt e vidéken a nők többnyire csunyak laposak, annál jobban feltűnt e pompás pompás virágszál, aki nemcsak hódító szépséggel, de azzal a természetes, kecses eleganciával is birt, amelyekkel a Diane de Poitiers-k és Montenspan-ek ejtették lázba a királyokat.

Ha negyven éves korunkban, ily tőkélletes szépség akad elének, önkéntelen szomorúság fog el, s úgy éreztük amit az élet

eddig nyújtott, mind szürke semmi volt. Én is, midőn e rsgyogó, mély pillantásu szemeket, földig érő, seymes arany hajfonatokat, a hamvas arcot, sugár alakot az egyszerű major ajtajában megpillantottam, úgy éreztem, hogy eddig nem is éltem.

— Itthon van az atya? — kérdém szinte zavartan.

— Gondolom, lenn a szilvásban — mosolygott a fatusi vénusz.

Leonard apót csakugyan ott találtam a szilvafák között. S rögtön e kérdéssel kezdtem: — Leonard apó, hány éves a leánya?

— Louise? Husvétkor volt tizenhét. Találkozott velem?

— Igen. Gyönyörű lett. — A legszebb leány, akit valaha láttam.

— Ó, hohó! Szép, hát szép, de a legszebb, akit látni tetszett, ohó;

— Tiszta igazság!

— Hm, talán még odafönn Párisban is tetszene a párisiaknak?

Érdeklődve, meglepve tekintett reám s többszöri erősítésem után így dörmögött:

— Hm, ki hitte volna, de miután ön mondja . . .

Néhány nap múlva egy reggel Leonard apót jelentették be.

— Jöjjön!

Bizton valami javítani való akadt a majoron. A szívem feldobogott, midőn atya oldalán a leányát is belépni láttam, kinek hódító szépségét még az esetlen „ünneplő“ sem tudta elrontani.

Leonard apó néhány pillanatil zavartan forgatta kalapját kezében, majd elfoglalva a felajánlott helyet, így szólt:

— Az ön szivességét jöttünk igénybe venni nagyságos uram. Hogy megmondja nekünk, hogyan válhatik egy leányból kókot . . .

— Tessék? — s felugrottam.

— Igen, kérem — mint az a hölgy — Angiée de Pontoise-nek nevezi magát, aki a peissonsai birtokot megvásárolta . . .

— De jó Leonard apó, ilyesmiről csak nem beszélhetünk a leánya előtt?

— Miért nem, kérem? Ó akar kokott lenni. S ha jó öreg apja beleegyezik? Ugye Louise, neked is tudni kell.

Louise rám vetette tündéri szeméit és angyali ártatlansággal mosolygott:

A debreczeni hölgyek örömeire

létesített a **Budapesti Csipke Áruház**

egy fiók üzletet helyben **Sas-utca**

a kölesönsegélyző új palotában.

A **Csipke Áruházban**

a legolcsóbb áruktól a legfinomabb francia újdonságig minden csipkeszövetek 29 krtól.

izlésnek megfelelő cikkek árusítatnak még itt soha nem létezett olcsó árakért. Csipkék és szallagok métere 2 krtól, Divat keztyűk párja 14 krtól, Harisnyák párja 19 krtól. Selymék, fátolok és ruha díszekben óriási nagy választék!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

Naponta érkeznek újdonságok!

de nem tud semmit abból, ami a huszadik század ragyogásának legszebb sugarait fakasztja. Erről csak távoli hangkongást hall; majd a szakpálya kicsiszolja. És ezt nevezik a tudás és műveltség megalapozásának.

Beiratások a debreczeni iskolákban.

A nőiparos-tanuló iskola.

A nőiparos tanonciskola városunkban új intézmény. Célja, hogy a képesítéshez kötött iparágan tanuló leányokat a saját szakjokba vágó olyan teoretikus és praktikus ismeretekkel lássa el, amelyeket a műhelyben nem nyerhetnek, de ami nélkül művelt iparosok nem lehetnek.

Célja továbbá az ismeretek oly mérvű el sajátítása, mellyel fogva az általános műveltséghez való eljuthatás biztosítható.

A nőiparos tanonciskola létesítésének alapja az 1884. évi XVII. t. c. 80. és 82. §-ban van. Harminchat esztendő kellett ahoz, hogy a papirtörvény eljusson a gyakorlati megvalósulásig. Hogy eljutott a nőiparos-tanonciskola első osztálya az 1910—11. évben megnyitható lesz, abban mindenek felett való érdeme van a kezdeményező ipariskolai felügyelő bizottságnak s Debreczen város ezt honoráló tanácsának s a létesítést egyhangulag kimondó törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek.

A nőiparos-tanonciskola helyisége a Burgondia-utca 1. számú házban, a fiuiparostanonciskola épületében van, a fiuékthól teljesen elkülönített helyen. Bejárat a Csapó-utcai siktéma iskola kapuján át van.

A tanítási órák nappaliak, rendszerint oly időben, mely idő míg egyfelől megfelel a kulturális rendelettel kiadott szabályzat kívánalmának, addig másfelől a munkaadókra is lehetőleg előnyöket biztosít.

Ez iskolába a munkaadó minden szerződött nőiparos tanoncot köteles beírni. A beiratás ideje e hó 12. től 17-ig tart, naponta délután 8-tól 5-ig. A rendszeres tanítás 19-én kezdődik.

A késedelmes beiratkozót — a törvény által előírt módon — az elsőfoku iparhatóság pénzbírsággal sújtja.

Beiratásidő egyszer mindenkorra 50 fillér, tandíj egy évre 4 korona, amely összeget minden beiratkozó magával hozni köteles. Indokolt esetben az igazgató adhat rövid halasz-

tást. A tandíj elengedése a városi tanács joga.

Az összes tanköteles nőiparos-tanoncok — a beiratás alkalmával — két csoportra A, B. osztatra. Az A. csoport órái hétfőn és pénteken délután 2—4-ig (közismereti tárgyak) szerdán délelőtt 9—12-ig (rajz), 12—1-ig (női kézimunka), a B. csoport órái kedden és szombaton délután 2—4-ig (közismereti tárgyak), csütörtökön délelőtt 9—12-ig (rajz) és 12—1-ig (női kézimunka) tartanak.

Minden egyéb tájékoztatás az igazgatónál az iroda helyiségben nyerhető.

A női ipariskola.

A beiratkozás a nőipariskolába már e hó 1-én megkezdődött s két nap alatt már is szép számú növendék jelentkezett. Öröndetes jelenség, hogy a növendékek legnagyobb része az intelligens osztályból való s hogy ez az osztály szükségét érzi az iskolának és leányait ott igyekszik tovább képezni.

A beiratkozások az intézet helyiségében (Egyház tér) e hó 6-áig folynak. Szegénysorsu, jó bizonyítványu és magaviseletű növendékek tandíjengedéért folyamodhatnak. A tanév megnyitása e hó 6-án lesz.

Megemlítjük még, hogy a helybeli nőipariskola egyik derék tanítónője, Nemes Emma, aki a felsőruha szabást és varrást tanította, gyöngékedése miatt egy évi szabadságot kért a felügyelő-bizottságtól, melyet az meg is adott neki.

Az ő állását egy évig helyettes tanítónővel töltötte be a felügyelő-bizottság. Helyettes tanítónővé augusztus 30-án tartott gyűlésén 9 pályázó társai közül Hoffmann Margitot választotta meg, aki nem ismeretlen Debreczen közönsége előtt, mert a Svetits-intézetben éveken keresztül tanította közmegelegedésre a kézi munkát. Előzőleg a helybeli nőipariskolának volt kitűnő növendéke. Benne kétségkívül olyan tanerőt nyert az intézet, akire nyugodtan bízhatják a szülők gyermekeiket.

Türhetetlen állapotok a debreczeni köz-kórházban.

Sok a beteg, kevés a hely.

Nem új dolog az a panasz, hogy a debreczeni köz-kórházban ma már türhetetlen állapotok vannak. A kórháznak nincs elég férő helye s naponként fordul elő eset, különösen

gom adni valami derék és becsületes fuhoz:

E nemes érzésektől eltelve négy év mulva kivettem a nevelőintézetből és — magamhoz vettem. Együtt reggeliztünk. Viselkedése, modora kifogástalan volt. Mámoros voltam a szerelemtől, — azonban hősiességem győzött s a feketekávéval előadtam terveimet.

Rám tekintett s ezüstös hangján így mormogott:

— Nem vagyok hát olyan szép, mint Aglée de Pontoise?

Megdöbentem. És megértettem, hogy a műveltség csak életre ébresztette a természetből fogva raffinált lelket... s éreztem, hogy további áldozathozatalom csak neveltséges volna.

— Százszor, ezerszer szebb! — kiáltottam tüzesen.

S egy perc mulva — váratlanul elnyertem hősiességem jutalmát. Valójában négy évet vesztettem el, hogy megkapjam azt, amit bárki az első órában magáévá tett volna...

az elmeegógyosztálynál, hogy nemcsak a vidéki, hanem még a helybeli betegeket is vissza kell utasítani, mert nincs hely. Ezenkívül a miniszter az ápolási díjakat egy korona 76 fillérben állapította meg, tehát olyan neveltséges csekély összegben, hogy a debreceni köz-kórház, amely tisztán csak e díjból fedezi kiadásait — folytonos deficitel küzd, annál is inkább, mert a munkapárt miniszteriumában hónapokig késlekednek a tizezreket kitevő számlák kiállításával. Csak legutóbb is augusztus elsején történt, hogy e késedelmeskedés miatt a kórházban fizetési zavarok állottak elő s még a tisztviselők és alkalmazottak fizetését sem tudták kiadni. A legnagyobb baj azonban az, hogy nincs elég helyiség.

Tudvalevő, hogy Debreczen város közönsége már régen el is határozta, hogy kibővíti a köz-kórházat. Így márciusban kimondta, hogy a sebészeti osztálynál 27.000 korona költséggel külön barakot fog építeni. A terveket még a tavasz elején felküldték a miniszteriumba, de válasz még a mai napig sem érkezett.

A kórház általános kibővítésére a terveket szintén felküldték. A miniszteriumból hónapok mulva jött meg a válasz, amely azonban nem intézte el az égetően sürgős kérdést, hanem arról értesítette a várost, hogy majd két szakértőt küld le, akik majd itt helyszíni szemlét tartanak. Azóta hosszú hetek teltek el. A tervek ott hevernek porréteg alatt, a belügyminiszteriumból pedig senki sem érkezik.

Pedig, hdgy mennyire sürgős és szükséges már a kórház kibővítése, mutatják azok a számok, amelyek a kórház múlt évi forgalmát mutatják be.

Ápoltak a belgyógyászati osztályon 38,519 ápolási napon 986 férfit, 859 nőt, összesen 1845 beteget, akik közül gyógyultan elbocsátottak 873, javultan 624, gyógyulatlanul 52 embert, meghalt 197 ember, maradt benn 99 beteg. A szemészeti osztályon 5596 ápolási napon ápoltak 185, gyógyultan 91, javultan 77, gyógyulatlanul 10 beteget bocsátottak el, maradt benn 7 beteg. Sebészeti osztályon 26,180 ápolási napon ápoltak 1328 beteget, ezek közül gyógyult 955, javult 179, meghalt 33, gyógyulatlanul távozott 59, maradt benn 60. A bőrbajosok osztályánál volt 28,334 ápolási napon át 977 beteg, gyógyult 784, javult 108, meghalt 3, gyógyulatlan 16, maradt 68 beteg. Az elmeosztályban 5107 ápolási napon ápoltak 75 beteget, ezek közül elbocsátottak gyógyultan 8, javultan 32, gyógyulatlanul 27 beteget. Meghalt 7, maradt a köz-kórházban 1 beteg.

Ezek szerint a kórház a múlt évben 10,373 ápolási napon át 4410 beteget ápolt, akik közül 1410 volt debreceni, 3300 pedig vidéki. Tüdővésztes beteg 200 volt, ezek közül meghalt 60, hasihagymázos beteg volt 128, kiütéses hagymázos volt 7, emeghalt 3, trachomás volt 40, műtétet végeztek a kisebb eseteken kívül 1052 esetben. A kórház kiadása volt élelmezésre 75,306 korona 40 fillér, gyógyszerekre 26,190 korona 75 fillér, kötőszerekre 5299 korona 07 fillér, műszere 1895 korona 14 fillér.

Ilyen nagy forgalom mellett a legsürgősebben kell gondoskodni, hogy a kibővítés

— Persze!

Ez a tisztességes teremtés s a lojális öreg úgy tekintett e foglalkozást, mint a földművelést, vagy szőlőültetést. S a boldogságnak e felséges gyümölcse, melyre tegnap még gondolni se mertem, ime ma harapásra kínálja magát.

Gyors terv villant át agyamon s így szóltam:

— Olyan könnyen nem megy az, barátom. Ahoz nem elég szépnek lenni... Louise tudatlanságával gazemberek prédájává válna. Hallgasson ide. Bizza rám négy esztendőre. Én majd kitanítatom, neveltettem. Magának pedig öreg, hatszáz frank évjáradékot adok addig.

Az öreg ezt igen kedvére valónak találta. Louise habozott kissé, de őt is meggyőztük.

Én pedig a szépség — az egyedüli, amit e földön imádkok — oltárára nagy áldozatot hoztam. Aheyyt, hogy az élembe kínálkozó felséges alkalmat javamra használjam, — a csodaszép parasztleányt egy megbízható nevelőintézetbe helyeztem s elhatároztam, hogy négy év mulva nevelését befejezve, szép hozományjal ajándékozom meg s férjhez fo-

A legújabb kiadásokban kaphatók

Iskolai könyvek Csillag Arthur és írószerek

könyv- és papírkereskedésben a Városháza épületében.

munkálatait minél előbb megkezdjék, mert ha a miniszter várakozhatik is, a betegek és a város közegészségügye a sürgős intézkedést követeli.

Ugy értesülünk különben, hogy a miniszteriumban most újból meg fogják sürgetni a kórház ügyét.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt
végeladás férfi-, női-
és gyermekcipőkben,
kalap- és férfi-dívat cikkekben.
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barak.

Védekezés a kolera ellen.

Újabb kolera gyanus esetek.

A debreczeni rendőrség napról-napra szigorúan ügyel arra, hogy a kolera ellen szóló védekezés érdekében kiadott rendelkezéseket végrehajtsák és az óvintézkedéseknek mindenki eleget tegyen.

Nagy figyelemmel végzik a piacok, élelmiszerek megvizsgálását, a magálakások ellenőrzését. Minden nap több kihágási kerül a bünygyi osztályra, ahol szigorúan járnak el a kihágást elkövető élelmiszer árusítók és háztulajdonosok ellen.

Ma reggel Ozory István rendőrkapitány és Balkányi Emil dr járták be a piacokat és vizsgálták meg különösen nagy figyelemmel a gyümölcs kofák áruit. Igen sok uborkát, dinnyét, körtét koboztak el és semmisítettek meg és tizennyolc elárúsító ellen indították meg a vizsgálatot.

A háztulajdonosok ellen is szigorúsággal járnak el. Az ellenőrző rendőrökzegek minden házat megvizsgálják, különösen a külterületen és minden olyan háztulajdonost, aki a hatósági intézkedésének eddig nem tett eleget, följelentik.

A mai napon 75 háztulajdonos ellen érkezett be följelentés a rendőr főkapitány-ságra.

Hatvanhat háztulajdonos ellen megindítják a kihágási eljárást, kilenc ellen pedig — akiknek mulasztása kisebb fokú, vagy akiket nagyobb építkezési változtatásokra kell kényszeríteni — közigazgatási uton fognak eljárni.

A mai nap sem mult el riadalom nélkül. Ma is volt koleragyanus megbetegedés, amelyről azonban csakhamar kiderült, hogy nem kolerás betegség.

Ma reggel a Bercsényi-utca 42. számú házból jelentették be, hogy Horváth János munkás koleragyanus tünetek között megbetegedett.

Balkányi Emil dr hatósági orvos azonnal a helyszíntre sietett s megállapította, hogy Horváth baja nem kolera, hanem hevenygyomorhurut.

A beteget beszállították a mentők a kórházba.

Biró Eszter, akit tegnap vittek a kórházba mint koleragyanus beteget, ma is a kórházban van.

Az építőmunkások sztrájkja.

A kőművesek hétfőn megkezdik a munkát.

A hetek óta tartó harc, mely megbénította az erősen nekilendült építkezéseket, rövidesen véget ér. A kőműves munkások megunták a céltalan sztrájkot és minden valószínűség szerint már hétfőn munkába fognak lépni. Már ma is több helyen visszaléptek úgy, hogy már hétfőtől kezdve zavartalanul folyhatnak a munkálatok.

A kőműves munkások tegnap nyújtották át újabb követeléseket a debreczeni iparfeleügyelőnek, aki e kívánságokat közölte az építő iparosok szövetségével.

E kívánságok már pusztán hatalmi kérdésekre terjednek kis végeredményében azt célozzák, hogy kollektív viszonyt teremsenek. A gazdasági részben a munkások azt kérik, hogy a bérminimum az óránként való 60 fillér legyen.

A hatalmi kérdésekre vonatkozó kívánságaik az, hogy az építő iparosok által megállapított munkarend következő négy pontját töröljék:

1. §. Az építkezésnél alkalmazott kőműves segédek szabadon választhatják meg munkaadóikat és a mesterek is segédeiket, azóban a mesterek csak azon segédeknek adhatnak munkát, kik az „Építőiparosok szövetségének Munkaközvetítő”-jénél jelentkeztek és az ott igazolványt és munkakönyvet mesterrüknek átadták.

A munkaközvetítő igénybe vétele úgy a munkaadó, mint a munkás részéről díjtalan.

E pont törlésével azt akarják elérni a munkások, hogy egyéni szerződést ne legyenek kénytelenek kötni.

Töröltetni kívánják még a 12. szakaszt, amely így szól:

Az öltöző helyiségben csak öltözni, enni és pihenni szabad. A munkaidő alatt pénzt gyűjteni tilos.

E pont célja az, hogy az öltöző helyiségekben egyéni ügyeket, szakszervezeti gyűléseket ne lehessen eszközölni.

Kifogásolják még a 14-ik szakaszt is. E szakasz így rendelkezik:

Ha a munka a segédmunkások, vagy fuvarosok sztrájkja, vagy bojkottja miatt szünetelni kénytelen, akkor a kőműves-segédek hétközben is elbocsáthatók és fizetést csak a tényleg munkában töltött idő után igényelhetnek.

Ezzel a szakasszal azt akarták elérni a munkaadók, hogy a kőművesek ne rendeztethessenek a segédmunkásokkal sztrájkot, amely esetben ők nem

sztrájkolók, dolgozni azonban még sem dolgoznak, de a bért követelik.

Végül kifogásolják a következő 16-ik szakaszt:

Bojkottok megállítására végett jogában van a munkaadónak kőműves-segédeit hétközben is a bojkottált mester munkájához kirendelni és a munkarendbe meghatározott föltételek mellett annak munkáját végeztetni.

E pont a munkarendnek legfontosabb része s azt akarja lehetetlenné tenni, hogy egyes munkaadókat tönkretegyenek.

Ezenkívül a munkások a kilenc óras munkaidőt követelik a mai kilenc és fél óras munkaidő helyett.

Az építő-iparosok végrehajtó bizottsága ma délelőtt foglalkozott a kívánságokkal és azt a határozatot hozta, hogy a kívánságokat nem teljesíti.

A minimális 60 fillér munkabért nem adják, mert képtelen állapot, hogy egy fiatal vagy rossz munkás, ugyanannyi bérrel dolgozzon, mint egy jó öreg munkás.

A munkarendből a megjelölt pontokat nem törlik, mert azt az Építő iparosok Szövetségének központja nem engedi és mert azoknak törlése azt jelentené, hogy kollektív szerződést lépnek és hogy egyéni szerződést nem kötnek.

Dacára azonban az építő-iparosok ez erélyes állásfoglalásának, a kőműves-segédek tömegesen jelentkeztek már munkára, legutóbb egyszerre tizenhat segéd könyvét küldték föl a szövetséghez bejelentés végett. A Szikszay-féle Kandia-utcai építkezésnél dolgozó segédek már holnap, a többiek pedig hétfőn megkezdik a munkát.

Az ácsmunkások sztrájkjára vonatkozóan a holnapi napra és pedig délelőtt tizenegy órára tüzték ki a békéltető tárgyalást. Ezen azonban az ács-iparosok nem képviseltetik magukat, mert az ácsmunkásoknak a sztrájkra okuk nem volt és csupán csak a kőművesmunkások biztatására hagyták abba jelenleg a munkát.

Valószínűnek tartják, hogy az ácsmunkások is rövidesen föltagynak a sztrájkjal s akkor teljesen helyreáll a béke az építőiparban.

Rémes éjszaka.

*

Egy kedves debreczeni ur — mondjuk: lapunk egy barátja — mondta el ezt a történetet.

Abbáziából tért haza s így Fiuméből utazott Pest felé. A hálókocsiban összekerült egy másik urral. Lapunk barátjának a hálókocsi jegye az alsó ágyra szólt, a másik urnak fölötte kellett volna elhelyezkednie. Mielőtt azonban erre került volna a sor, a másik ur élesen panaszkodni kezdett:

— Istenem, Istenem, milyen rémes lesz ez az éjszaka. Én ugye tudok nyugodtan aludni, most itt idegen ágyban kell aludnom. És fönt! Ott fönt! Le se fogom hunyni a szememet. Biztos. Rémes! Rémes!

Lapunk barátja megsajnálta a siránkozó urat és előzékeny ajánlatot tett neki:

— Kérem, én nagyon szívesen cserélek önnel. En ott fönt is nagyszerűen fogok aludni.

Féláron! Az összes fiu és leányiskolákban használandó tankönyvek féláron kaphatók a

Rajzeszközök, írószerek legolcsóbban.

Harmathy antiquariumában

Füvészkert-u. 14. szám.

A rendőrség, amely a kolera fenyegető veszedelem alkalmából az egész városban ellenőrzi a házakat, — szigorú intézkedéseket tesz, hogy ezek a tífuszszékrek is megszűnjenek.

Legszebb órák, ékszerek

legolcsóbban
vásárolhatók

GASPARIK ÁDÁM

műorás és ékszerésznél Debreczen,
Hunyadi-utca 12. sz.

Rejtélyes ház a Piac-utcán.

Egy különös végrendelet.

Debreczen főutcáján, a Piac-utcán száz-
ezernyi ember sétál végig s megy el a
József király herceg-utca 17. számú ház előtt
és senki sem tudja, hogy a komor külsejű
régii ház, milyen elhagyatott, gondozatlan s
hogy e régi ház miért lakatlan, üres.

A kolera járvány kapcsán rendőrségi
beavatkozásra került nyilvánosságra az öreg
háznak titka. Évek óta a rendőrség emberei
voltak az egyedüliek, akik belettek lábukat
a különös ház emeleti lakosztályaiba, amely-
ben töredezett öreg butorok, porlepte képek,
szőnyegek és sárguló emlékek mutatják,
hogy egykor emberek lakták a most barát-
ságtalanul csöndes szobákat.

A titokzatos ház.

Sárga, kopott külsejű, vastag falu épít-
mény a Piac-utca 17. számú ház, amelynek
bejárata a József király herceg-utca felől van.
A kaput sohasem nyitja ki senki. Házmester
nincsen a házban, lakó sincs. A földszinten
Kovács Gyula vaskereskedő üzlete és rak-
tárai vannak harminckét esztendő óta, közben
a József király herceg-utcában egy fodrász-
üzlet. Ha este az üzleteket bezárják, nincs
az egész házban senki a verebeken, egere-
ken és denevéreken kívül, amelyek birtokukba
vették az emeleti és földszinti helyiségeket.

Az emeleti ablakok töredeztettek, üve-
geik hiányoznak, vagy csak egyes darabjaik
vannak még kereteikben. A megrepedt üve-
darabokon éves por szürkél s a törött ab-
lakokon becsapkodó eső rongygyá málasz-
totta az ablak rendőnyeit.

Kié az üres ház?

Régi civis-ház ez a szomorú elhagyatott
épület Kacs Kovács Iván 48-as honvéd ezredes
lakott benne a családjával. Kacs Kovács
1888-ban halt meg s ez óta özvegye született
Koiner Teréz lakott benne egyedül csupán
egy hű cseléddel.

Az idő múlt, az emberek öregedtek, az
özvegy mellől elmúltak a jó ösmerősök és
bezárkózott szobáiba emlékei közé s évek
során át nem mozdult ki a szobából, nem
fogadott senkit, leveleivel, irataival foglalkozott
s jótékonytárgyat gyakorolva várta a meg-
semmisülést.

Az öreg házba beleöregedett az őz
matróna, míg végre 1906-ban április elsején
kiköltözött emlékei közül ő is, magára hagyva
már egészen az öreg házat, öreg szobákat.

Különös végrendelet.

Mielőtt azonban az öreg matróna
itt hagyta volna a neki kedves környe-
zetet, végrendeletet készítettett vagy-
náról és az öreg házat, a Piac-utca 17.
számú épületet a debreczeni jótékony
nőegyletnek hagyományozta azzal a ki-
kötéssel azonban, hogy az emeleti lak-
osztály két szélső szobáját le kell zárni
s azokat husz esztendeig nem szabad
kinyitni. Husz év múlva pedig, amikor
megnyitnak az öreg lakás ajtai a buto-
rokat vigye el a jótékony nőegylet,
a benlövő iratokat, leveleket pedig egés-
sék el.

A végrendelet nyomán tehát a ház
a nőegyletété volna, ámde a rokonok
pörrel támadták meg a végrendeletet és
így azt sem az egyesület, sem a roko-
nok nem vehették birtokba. A szobák
azóta érintetlenül állottak. A lakást senki
sem akarta bérbevenni, mert hiszen ki-
nek kellene olyan lakás, amelynek két
szobáját soha ki nem nyitják s ki tudja
mi van azokban. A szobák ablakai
azóta betöredeztettek, a részen át verebek
szálltak a szobába s fészket raktak ott
az örökös csöndben, ahol nem hábor-
gatta őket senki és semmi.

Kinyitják a szobákat.

Nem is akadt 1906. április hava óta,
amikor a szobákat bezárták, senki, aki az
ajtókat kinyitotta volna. Most azonban a ko-
lera-veszedelem hírére a ház szomszédjai pa-
naszt tettek a rendőrségen, hogy a szobákból
nehéz, penészes, rossz szag árad ki. A rend-
őrség tehát mit sem törődött a kegyeletes
rendelkezéssel, ma fölyitatta a szobákat és
megtekintette azokat, vajjon nincsen e azok-
ban valami rothadó anyag.

Ózory István rendőrkapitány azonban,
aki a szemlét tartotta, semmit sem talált,
csupán öreg butorokat, elsárgult leveleket,
papirosokat, port és riadt verébcsaládokat.

A szobákat kiszellőztették s most zárva
maradnak addig, míg le nem telik a husz
év, vagy bele nem avatkozik a dologba a bi-
rótság, amely kegyeletet nem ösmerve, ki
fogja nyitni a szobák ajtait.

UJDONSÁGOK

Öngyilkosság az Angol Királynőben.

Agyonlőtte magát egy katonai állatorvos- tanhallgató.

Ma délután fél öt órakor jelentették a
rendőrségen, hogy az Angol Királynő szálló
egyik szobájában tegnap este 8 órakor egy
fiatal katona szállott meg s azóta nem jött
ki a szobájából, amelybe bemenni nem le-
het, mert az ajtaja zárva van.

A rendőrség részéről Mile Pál rendőr-
kapitány ment ki a szállóba, ahol fölyi-
totta a szobát. Az ágyon fekve találták
a fiatal katonát, akiről megállapították, hogy
Nemes Kálmán császári és királyi katonai ál-
latorvostanhallgató. Irásokat nem találtak nála
és csupán annyit derítettek még ki, hogy a

fiatal ember Kisvárdából érkezett Debreczenbe.
Hogy tettét miért követte el, megállapítani
nem tudták. Zsebeiben semmiféle levelet, irást
vagy utbaigazítást nyújtó dolgot nem ta-
láltak.

A lövés zaját a szálló személyzete nem
hallotta s így az öngyilkosságot. A szeren-
csétlen fiatal ember holtteste már oszlásnak
indult, amikor a rendőrség a nyomozást meg-
indította.

A holttestet beszállították a helyőrségi
kórházba.

— **Justh Gyula hazatérése.** Fővárosi tu-
dósítónk jelenti: Justh Gyula a függetlenségi
párt elnöke e hó végén érkezik haza.

— **Pártértekezletek.** Fővárosi tudó-
sítónk jelenti: E hó 27-én az ország-
gyűlési pártok értekezletet tartanak,
amelyen a delegációk kérdése kerül
szóba.

— **Új bankigazgató.** A debreczeni Jel-
zálog és Hiteibank Szövetkezetnél a napok-
ban töltötték be a megüresedett igazgatói
állást, melyre Kertész Miklóst választották
meg. — Kertész Miklósban a széles látkörü
banktisztviselő minden kiváló tulajdonsága
meg van s ezért csak szerencsésnek mond-
hatjuk a választást Kertész Debreczen leg-
régibb szövetkezetének, a Kőcsönös Segélyző
egyletnek volt hosszú időn át tisztviselője s
mint ilyennek alkalmat nyit ismereteit fejlesz-
teni. A Jelzálog és Hiteibank igen értékes
embert nyert az új igazgatóban.

— **Zelenka Pál püspök lemond.** Fővárosi
tudósítónk jelenti: Jó helyről jövő értesülés
szerint Zelenka Pál bányai ág ev. püspök le-
mond állásáról s visszavonul a közéletől.
Utódja — mint hírlík — Geduly Henrik nyir-
egyházai lelkész lesz.

— **Népszámlálás Debreczenben.** A decem-
beri népszámlálást az az 1910. évi VII. t. c.
elrendelte már és e törvényre való hivatko-
zással a belügyminiszter rendeletet intézett a
városhoz, melyben a népszámlálás megejé-
sére szükséges dolgokat közli. A népszám-
láshoz szükséges nyomtatványokat az állam
ingyen adja, de a többi költségeket a város
kénytelen viselni. A polgármester a népszám-
lás megejésére biztosokat és felelősöket
fog 10 napra (1911 január 1-től 10-ig) alkalm-
mazni, első sorban hatósági személyeket, ta-
nitókat hírlapírókat, főiskolai hallgatókat, akik
tiszteletdíjat kapnak. Helyesen tenné a város,
ha a népszámlálással egyidejűleg felállítaná a
statisztikai hivatalt is.

— **A husrágóság.** Augusztus 31-én éjjel
12 órakor lépett életbe az román kereskedelmi
szerződés. Magyarország és Ausztria határallo-
másain ma éjjel nyitották meg a vámsorompó-
kat a romániai husbehozatal előtt. Az év
hátralévő négy hónapjában Románia 4000 öko-
röt, 20.000 sertést és 35.000 juhot hozhat be
vágott es leszurt állapotban Ausztriába és Ma-
gyarországba. Románia aligha lesz abban a
helyzetben, hogy ezt a kontingenst a maga
egészeben szállíthatja. Amit szállíthat, azt a
bécsi Nagyvágyó részvénytársaság már szerző-
désileg lefoglalta magának. — Nem csoda,
hogy ma Budapesten, tehát azon a napon,
amikor a várva-várt román hus előtt végre
megnyitnak a sorompók, a marhahús ára szinte
horribilisan emelkedett. A mészárosok a magán-
fogyasztóknak egytől-egyig magasabb árakat
számítottak és ez az áremelés 15—35 száza-
lék között váltakozik. Ezeket az árakat polgári
sorban lévő családoknak szinte lehetetlen el-

Szeptember 3-án

Női kiszolgálás!

szomba-
ton meg-
nyílik az
kötő étel-
ekről és italokról lesz gondoskodva.

Erdélyi Borozó

Pálmakert!

a Pannónia
kávéház
helyén, hol

Hajnalba, ELŐTT

Leveskülönlegességek!

viselni. A mai napon már Debreczenben is érezhető volt a husárok emelkedése. A husárat ugyanis a mai nappal kilónként nyolc fillérrel emelték a mészárosok.

— **Rákosi Viktor Nánáson.** Hajdunánásról írják, hogy Rákosi Viktor országos képviselő, a kitűnő író napok óta ott tartózkodik. Rákosi Viktor betegsége után keres pihenést a nánásiak körében. Az író családja is Nánáson van.

— **A gyilkos villám.** Kecskemétről táviratozzák: Az éjszaka nagy vihar és felhős-zakadás volt a város felett. A villám becsapott Győry Tamás gazda házába. A villám Győry feleségét és 18 éves fiát, valamint felnőtt leányát agyonütötte.

— **Megszűnik a színésziskola.** Két éve áll fent Debreczenben a Solymosi Elek színésziskolája, mely azonban most a tulajdonos súlyos betegsége miatt meg fog szűnni és így Solymosinak évi segély iránti kérése is tárgytalan lett.

— **Rablás az utcán.** Kabáról jelentik Korda Imre borbélyt tegnap éjjel Kabán a főúton megtámadta két ismeretlen ember, akik a borbélyt bottal leütötték és aztán kifosztották és azután elmenekültek. A csendőrségnek azonban sikerült kinyomozni, hogy a tettesek Borbély Endre és Farkas István kabai lakosok, akiket le is tartóztattak.

— **Kegyes üzletek.** Bécsből táviratozzák: Ausztriában összeomlott egy a kegyes üzletek közül, a Palese és Kayser cég, melynek egy Kayser nevű fanatikus katolikus pap volt a cégfőnöke. A plébánost már le is tartóztatták, mert holmi hitelezési csalás ismérveit mutatkozott az ügyben. Ez a pap a legvakmerőbb gróndolásokat csinálta. Eöb egy árvaházat alapított, melyet közjótékony-ságból óhajtott tartatni az egyház nagyobb hasznára és dicsőségére. A kudarca azonban nem járt azzal a sikerrel amelyet remélt tőle és erre a leghallatlanabb üzleti spekulációba fogott. Mindenek előtt egy mezőgazdasági vállalkozást alapított. Azután a faterkedeleme vetette magát. Óriási erdőterületet bérelt Kaukázusban nagy raktárakat alapított az Adriai partokon. Megalapította az Antonius sörfőzőt, majd egy kőszénbányát vásárolt a Sonnbergen, Freibach mellett. Mindezek természetesen óriási összegeket emésztettek, anélkül, hogy elegendő pénzt hoztak volna, amire beütött a krach. S a nagy összeomlás magával rántott egy klerikális szövetkezetet is, melyről most derült ki, hogy bár háromezer és egy néhány korona korona volt az üzleti tőkéje, tartalékalapja semmi, pénztári készlete tizenhatszáz korona, három millió korona idegen betétet kezel. Hogyan került ez a rengeteg betét ehhez a kevés tőkéjű intézethez? Ugy ahogy Kayser alya az egész üzleti tőkéjét szerezte, kéregetés, agitáció után, úgy hogy a jámbor karintiaiakkal elhitették, hogy Istennek tetsző dolgot cselekszik az, aki a papok bankjába viszi a pénzét. Istennek tetszett-e, azt nem tudjuk, a betevőknek azonban alig ha tetszik, hogyha most háromezer koronából akarják kifizetni az ő három milliójukat.

— **Sorozások Hajdúvármegyében.** A sorozások nem sokára befelyezést nyernek Hajdúvármegyében. Nánáson az első korosztályból 170 hadköteles közül 61. a II. korosztályból 71 közül 22, a III. korosztályból 73 közül 28, összesen vált vált be katonának. Nánásnak 51 ujoncot kellett volna adni, de oly szép szál legények kerültek a sorozó bizottság elé, hogy vétek lett volna őket „tauglick“-nak ki nem jelenteni.

— **Eskütétel.** Beregi István honvédszázados őrmester, akit a főispán utmesteri állásra kinevezett tegnap tette le a hivatali esküt az alispán kezébe.

— **Zsaroló joghallgató.** Sárospatakról jelentik: Katona Sándor mérnök „Feketekéz”

aláírással levelet kapott, melyben felszólítják, hogy egy megjelölt helyre 200 koronát tegyen, különben meghal. Katona nem ijedt meg, hanem feljelentette az esetet. A csendőrség kinyomozta a zsarolót Pap Viktor joghallgató személyében.

— **Ternovszky Lajos a városházán.** Az új pénzügyigazgató tegnap délelőtti látogatást tett a városházán, a tanács uraknál és a főbb tisztviselőknél, akiknél bemutatkozott. A rokonszenves megnyerő pénzügyigazgatót szívélyesen fogadták a város urai.

— **Az új magyar kölcsön.** Bécsből táviratozzák: A bécsi tőzsdén tegnap és ma szilárdan tartotta magát az a hír, hogy az új magyar kölcsön kiállításai a francia piacon tetemesen javultak és hogy a kibocsátás már legközelebbre várható. Evvel összefüggésben a déli vasút szanalási ügyét is kedvezőbben ítélik meg és ezért úgy a vasút részvényeit, mint elsőbbségeit erősebben vásárolták.

— **Erődsy-interpelláció.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Déry Zoltán az országgyűlés megnyitása után az első napokban interpellálni fog az Erődsy-ügyben.

— **Szekerészeti cikkek árlejtése.** A kereskedelmi m. kir. miniszter a kereskedelmi és iparkamara úján közhírré teszi, hogy a klosterneburgi szekereszeti ezred szertári szükségleteire vonatkozó hirdetmény a „Budapesti Közlöny” augusztus 27-iki számában jelent meg.

— **A fogyasztási adóberlet.** Ma fejezték be azokat a tárgyalásokat, amelyeket Debreczen város a kincstár képviselőivel folytatott már hetek óta. A város képviselőjében Kovács József polgármester, Magocs György dr főügyész, a kincstár részéről Hanke Leó pénzügyi tanácsos vettek részt a tárgyalásokon. A város eddig 310 000 koronát fizetett a fogyasztási adók megváltásáért, amíg a kincstár képviselője ridegen ragaszkodott 530.000 korona megváltási összeghez s hivatkozott az általa előterjesztett adatokra, amelyekről azonban a város képviselői bebizonyították, hogy azok a valóságnak nem felelnek meg és tévesek. — Erre leszállította Hanke Leó a kincstár követelését 405 000 koronára, amelyet azonban a város képviselői sokalva, nem fogadták el s ragaszkodtak a régi megváltási árhoz. A tárgyalásokról jegyzőkönyvet vettek föl, amelyet döntés végett a pénzügyminiszterhez terjesztettek föl.

— **A debreceni zenekonzervatoriumba** beiratkozhatnak kezdő és haladó tanulók. Tanárok állami kép. okleveles tanárok, művészek és pedagógusok. Főtanszaka: zongora, hegedű, ének, gordonka. Tandíj: a mellék-tanszakkal együtt kezdődnek 8 korona, haladóknak 10 kor. havonként. Bővebb értesítéssel szolgál P. Nagy Zoltán igazgató d. e. 11—1-ig, d. u. 5—6-ig (Piac-utca 26. sz.) A mult esztendő évkönyve díjtalanul kapható.

— **Élet a Félix-fürdőben.** Az első sárguló falevél másutt a fürdőszézon halálát jelenti s amint az őszi szél végigszánt a strandok eszplándok bokrai közt, megszűnik a zajos vidám élet, ami Félix-fürdőnkben, amelynek hírét évről-évre messzebb tájakra viszik szét s mely immár a költői érdekfűzését is magára vonta. A nyári szezon végén új évad kezdődik a mezei munkák végeztével Bihar, Hajdu és Békés, sőt a távolabbi vármegyék birtokosai, akik az őszi kellemes időszakára halasztották üdülésüket, örömmel keresik föl a csodálatos erejű forrásokat a Félix-fürdőben, mely ilyenkor s szokottnál is nagyobb kényelmet nyújthat s nagyobb figyelemmel fogadhatja vendégeit. Mint értesülünk, szeptember 1-jől kezdve a szobaárakat is 30 százalékkal mérsékelik s az államvasutak igazgatóságánál lépések történtek arra nézve, hogy a vonatok közlekedésének rendjét október 1-ig változtatlanul, november 1-ig pedig korlátozva tartják fenn a közönség kényelmére. Egri Balog Gábor népszerűtől vált kitűnő cigány zenekara a fürdő élénk látogatottságának magyarázata, hogy a tényleg gyógyító forrásokat a tropikus nyári hősekkel elmultával sokan kelemesebbnek és hatásosabbnak tartják.

— **A kolera.** Távirati tudósítónk jelenti: Féltudatosan jelenti, hogy Budapesten nincs kolera. Az eddigi megbetegedések gyomor-bajban történnek. Berlinből táviratozzák: Tegnap Spandauban újabb kolera eset fordult elő. — Megállapították az ázsiai kolerát.

— **Szállítás az utászcsapatoknak.** A kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamara úján közhírré teszi, hogy a klosterneburgi utászcsapatok szükségleteire vonatkozó árlejtési hirdetmény a Budapesti Közlönyben tegnap szeptember 14-én megjelent.

— **Halálozás.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban: Asztalos Rózi izr. 6 hónapos, Kálmán János ref. 67 éves, Sallai Gábor ref. 11 éves.

Budapesti gabonaüzede.

(Esti zárlat.)

Budapest, szept. 2.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 30,000 méterháza került forgalomba 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek szilárdak. Idő: borus.

Okt. buza . . . . . 10'18—10'20.

ápr. buza . . . . . 10'36—10'38.

rozs okt. . . . . 7'40.—7'42

zab okt . . . . . 8'25—8'30.

tengeri okt. . . . . 5'84—5'86.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

REGÉNY.

A régi jó világból.

(Regény.)

V.

Elmult a nyár; bekövetkezett az őszi, a falubeli embernek legkedvesebb évszaka. Kevesebb a remény, de a félelem is kevesebb. Mind készen bírja már az Isten áldását. Az élet csürbe rakva, a bor hordóba szűrve és a szegény embernek is, ha egybe nem, legalább egy falat kenyere van, és az a négy krajcár is csak kikerül, melyen télen át a faluban a bor itcáját mérik.

Szüret után aztán a belső ügyek foglalják el az embereket.

Az öregek esténként egyik-másik szomszédnál gyűlnek össze; bizalmos pipaszó mellett tapasztalataikat, tanácsaikat cserélgetik ki egymás között, míg a fiatalság a fonókákban gyülekezik egybe, hol a gyöngye fonalszálon kívül nagyjából azon erős kötelek is fonódnak, melyek két embert egy egész életre összefűznek.

Azon évben, melyben történetünk előadta magát, a szokott tárgyakon kívül Marosdon egy körülmény különös mozgalomba hozta a lakosságot.

A bírótetel.

A régi világból hazánkban a falu bíráit rendszeren a járásbeli szolgabíró nevezte ki; kivételesen azonban oly helyiségek is voltak, melyekben az uraság, azaz a falu birtokosa a gazdák közül hármat kijelölt, a kik közül aztán a lakosság szavazat útján egyet bíróvá választott. Ilyen helység volt Marosd is, hol a bíró minden harmadik év András napján három-három évre választott meg.

De habár e helység buzgón ragaszkodott is abeli jogának gyakorlatához, mégis csak a korosabb emberek emlékeztek arra, hogy Marosdon a bírótetel valósággal véghez ment volna.

Már vagy huszonöt éve, hogy a bírói pálcza Kazár Ferenc uram kezébe adatott és ez idő óta a faluban senkinek sem jutott eszébe tőle e tisztséget vagy irigyelni, vagy őt arra érdemtelennek találni; mert Kazár Ferenc nem csak hogy másfél telkes gazda, de egyszersmind irástudó, józan értelmű ember is volt, ki

a helység ügyeit bölcs belátással igazgatá, a lakosokat jó erkölcsre buzdította és ezelőtt tizenöt évvel, mikor a helység a közlegelő tárgyában az urasággal pörbe keveredett, két hites esküdtel egyetemben Sopront is följárta, és még a főméltóságú táblaurak előtt is becsülettel helyt állott a helység képében.

(Folyt. köv.)

Olcsó Írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

ÍRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Jó írásu leány

azonnali belépésre lapunk kiadóhivatalába felvétetik!

Könyvelésben jártas előnyben részesül.

Hirdetmény.

A debreczeni református Collegium a tulajdonát képező Széchenyi-utca 27. és 29. számú házastelkek eladás útján leendő értékesítése céljából ezennel ajánlattételre hívja fel a venni szándékozókat.

Ajánlat tehető külön-külön bármelyik telekre, vagy pedig a kettőre együttesen.

Az ajánlatokhoz melléklendő a megajánlott összegek 1%-ának megfelelő bánatpénzről a collégiumi háznagy által kiállított letéti jegy.

Ajánlattevők ajánlataikért a pályázati határidő lejárta után 30 napig szavatosságot vállalnak.

A Collegium gazdasági tanácsa az ajánlatok közül tetszése szerint szabadon választhat, vagy pedig azokat mellőzheti s az ingatlanokat más módon értékesítheti.

Az ajánlatok benyújtásának végső határideje 1910. évi szeptember hó 15. napjának délután 4 órája.

Az ajánlatok a Collegiumi számvevői hivatalba nyújtandók be a hivatalos órák alatt. —

Debreczen, 1910. augusztus 31-én.

Tóth Ferenc
főisk. háznagy.

Vendéglő.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Csapó-utca 17.** szám alatt levő

Korona vendéglőt

bérbe vettem.

Hosszu éveken át szerzett tapasztalataim felhasználva, mindent elkövetek, hogy tisztelt vendégeim megelégedését megnyerjem.

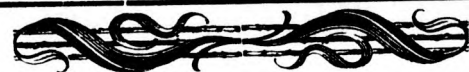
Kitűnő magyar konyha. — Tisztán kezelt fajborok.

Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Kisebb és nagyobb társasbédék és vacsorák rengeszését elvállalom és e célra külön helyiséget bocsájtok rendelkezésre.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

TÓTH LAJOS.

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzetekeket

rajzeszközöket

vonalzókat

rajztáblákat

rajztömböket

A fényképezést kedvelők részére raktáron tart:

Fényképező gépeket
lábakat
rámákat

Fényérzékeny lemezeket
papirokat

előhívó, aranyfürdő, fixáló szereket és egyéb eszközöket.

Amateur-kartonok nagy választékban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

CSEMEGE SZŐLLŐT szálit 5 kg. kosarakban nagyban és kicsinyben Darvas Miksa szőlő-kivitele.

HA ROSSZUL LÁT, forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látszerészhez. Debrecen, Piac-utca 63.

10 KRAJCÁR egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papir, író- és rajzszerekkereskedésében. Debrecen, Piac-u. 12.

ÜGYES ELÁRUSÍTÓ LEÁNY felvétetik Horovitz Zsigmond papirtüzletében. Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház.)

ELADÓ FÖLDEK. A Veszprémi örökösök tulajdonában többrendbeli szántóföld (2—20 holdig) az Ondódon, Ujosztáson, Álomzugban, Halápon eladó. Értekezhetni Orosz István tanítóképezdei igazgató, megbízottnál a kollégiumban.

IRNOKOT, — gépirásban gyakorlottat, — állandó alkalmazásra keresek. Vajda ügyvéd, Piac-utca 71.

FÉRFI ÉS NŐI kalapok a legjobb kivitelben javíttatnak és tisztíttatnak Békés Lajos kalapos műhelyében. Debrecen, Piac-utca 46. az udvarban.

URI CSALÁD 2—3 középiskolai tanulót teljes ellátásra elfogad. Bővebbet a kiadóban.

MIERT KEDVELIK LEGJOBBAN

az

Oroszázi kenyeret?

mert az Oroszázi kenyér a legjobb
 mert az Oroszázi kenyér legjobb ízű
 mert az Oroszázi kenyér legtisztában van előállítva
 mert az Oroszázi kenyér higiénikus
 mert az Oroszázi kenyér nem nyulik
 mert az Oroszázi kenyér nem szagosodik
 mert az Oroszázi kenyér legolcsóbb
 mert az Oroszázi kenyérral sok pénzt lehet a háztartásban megtakarítani.

Rapható a gyárlepen, Széchenyi u. 49. Városi raktár Simonffy 2. bérház. Szent-Anna-u. 60. Bocskay-tér 1. Bethlen u. 29. (Gyarmati ház.)

Az összes középiskolákra

u. m.

Gymnasium, reál-, kereskedelmi, felsőleány-, polgári- és leányiskolákra, tanító és tanítónőképezdekre
 :: stb. szükséges ::

tan és segédkönyvek

használt és kitogástalan jó állapotban kaphatók, úgy szintén az összes iskolákban használt író és gyakorló füzetek, író és rajzszerek, rajztömbök, körzők, rajzdeszkák, fejes és háromszögvonalzók, testékek, tusok, színes tenták stb. legelőnyösebben szerezhetők be ::

Szabó István

antiquariuma, papir, író és rajzszerek kereskedésében

Debrecen, Piac-utca 16.

(Alföldi Takarékpénztár épület.)

1008. v. k. szám.
 1910.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 4863/4. 1908. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Általános takarékpénztár részére 100 kor. tőke, ennek 1906. év szeptember hó 20. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 37 kor. 50 fill. perköltés erejéig 1906. évi december hó 11-én bíróilag le és felül foglalt és 608 koronára becsült butorok és más egyéb ingóságok 1910. évi szeptember hó 3-án délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Szappanos-utca 17., Erzsébet-utca 14. és Lorántffy-utca 15. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatők részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debrecen, 1910. évi aug. hó 3-án.

Oláh Géza

bírói kiküldött.

Uj

Elektrotechnikai gyár nagyobbitás.

11 év óta fennálló elektrotechnikai gyáram és vállalatomat a mai kor igényeinek megfelelőleg ujonnan berendezve megnagyobbitottam, valamint javító műhelyemet a mai naptól Széchenyi utca 55. szám alatt megnyitottam

Földvári L.

Debreczeni Első

Elektrotechnikai gyár Villamos és Műszaki Felszerelési Vállalat irodája és üzlet: Piac-utca (ideiglenes barak) Telefon 168.

Telefonszám 816.

Tanulók felvétetnek.

A mai járványos időben mást, mint a

Korona kenyeret

az ember nem is ehét.

Gyári árban kaphatók és megrendelhetők:

A gyár irodájában: Varga-kert. — Telefon 825 szám.

Városi raktár: Sas-utca. — Telefon 845. szám.

Hatvan-utca. Dr. Hütter-ház.

Fried és Löwenheim, Piac-utca.

Félegyházi János, Piac-utca.

Debreczeni Lajos fiók hentesüzlete, Piac-utca.

Debreczeni Lajos fő hentesüzlete, Verböczy-utca 8. szám.

Kupfer Jakab, József kir. herceg-utca.

Várray János, Kölcsey-utca 23.

Mandel R., Bethlen-utca 36.

és minden fűszer- és vegyeskereskedésben.

GYÁRI	Barna kenyér	9	Király kenyér	14
ÁRAK:	Félbarna „	10	Korona „ kicsi	10
	Fehér kenyér	12	„ „ nagy	20

A gazdaközönség figyelmébe!

NINCS TÖBBÉ SERTÉSVÉSZI!

Mert a M. Kir. Szabadalmi hivatal által S. 14672. sz. a. szabadalmazott legújabb táppornak az a bámulatos eredménye, hogy állandó használat mellett a sertéstelep vérszéntessé válik. Indiai tápportól feltétlenül meggyógyul. Kizárólagos behozatali telep Magyar ország Szabadkán. Vármegyénk gazdaközönségének kényelmére az új sertésvész-elleni és a sertések rendes emésztését elősegítő táppor 250 és 500 gramm eredeti csomagokban s az eredeti árakon (50 fill. és 1 kor.) —

Megrendelhető és kapható:

KONTSEK GÉZA urnál. Debreczen.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Piac-utca 12. (Stenczinger-ház.) Telefon 330.